

***Universitas semper
reformanda?
České reformní pokusy v
evropských souvislostech***

Hodnocení kvality vysokých škol

Telč, 5. 5. 2016

Reformní snahy v ČR

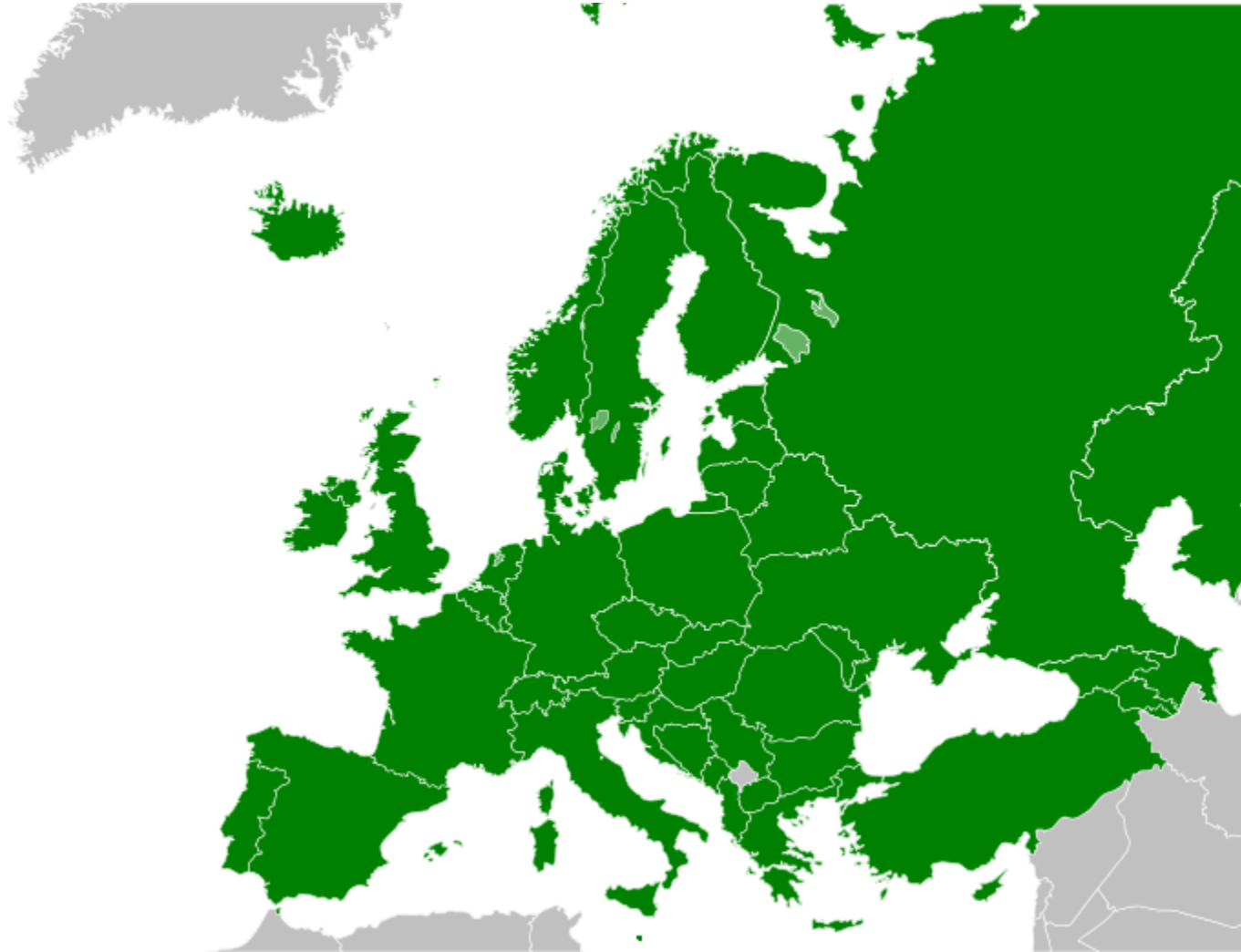
- 1998 zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách
- 2001 Národní program rozvoje vzdělávání (Bílá kniha)
- 2004 Koncepce reformy vysokého školství: rozvojové programy,

- 2005 Country Note
- 2006 Teze Bílé knihy terciárního vzdělávání
- 2009 Bílá kniha terciárního vzdělávání
- 2009 teze věcného záměru zákona o terciárním vzdělávání
- 2011 věcný záměr zákona o vysokých školách
- 2013 návrh novely zákona o vysokých školách
- 2016 přijetí novely zákona o vysokých školách

Evropský kontext

- Boloňský proces
- Podpora reforem vysokého školství v Evropské unii
- Vnitrostátní reformy v členských státech

Boloňský proces

Boloňský proces

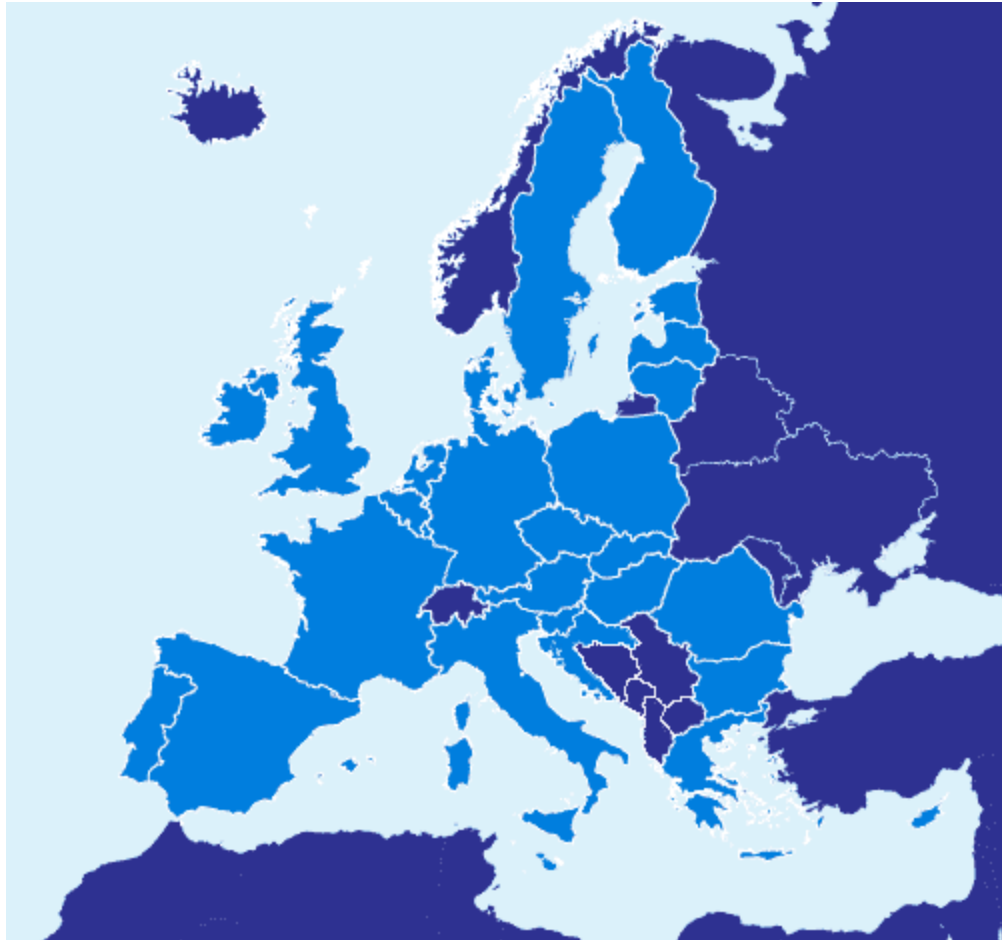
1999 Boloňská deklaráce

- atraktivita evropského vysokého školství
- mobilita
- kvalita vysokoškolského vzdělávání
- dostupnost vysokoškolského vzdělávání
- strukturované studium
- uznávání kvalifikací
- kreditní systém
- kvalifikační rámce
- evropská spolupráce v zajišťování kvality

2010 vyhlášení Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání

- zaměstnatelnost, sociální dimenze, výuka a učení

Podpora vysokoškolských reforem v EU

Podpora vysokoškolských reforem v EU

2000 Lisabonská strategie

• **2000 – 2006** Sokrates II

2006 Delivering on the modernization of Universities: Education, Research and Innovation

• **2007 – 2013** LLP, ESIF

2010 Strategie Evropa 2020

2011 Supporting Growth and Jobs: an agenda for the modernisation of Europe's higher education systems

2014 – 2020 Erasmus+, ESIF

Vnitrostátní reformy v členských státech EU

První boloňská dekáda:

- množství reforem na národní úrovni
- silné synergie s evropskými iniciativami

- posilování institucionální autonomie
- restrukturalizace studia
- zajišťování kvality
- Internacionalizace
- financování

Vnitrostátní reformy v členských státech EU

Po roce 2010

- Jisté odpoutání reforem od společných evropských iniciativ, omezená koordinace
- reformy financování vysokého školství, efektivita
- zajišťování kvality
- posilování mechanismů společenské odpovědnosti vysokých škol
- optimalizace sítě vysokých škol

2000 – 2010: brave new world of HE

- demografický růst
 - ekonomický růst (do krize)
 - evropská integrace
 - rozšiřování přístupu k vysokoškolskému vzdělávání
-
- evropská řešení, kooperace
 - zavádění nových nástrojů
 - postupné sbližování boloňského procesu a EU politik
 - konvergence vnitrostátních politik s nadnárodními iniciativami

2010 – 2015: muddling through

- demografické změny (zejm. střední a východní Evropa)
- dopady ekonomické krize: nezaměstnanost absolventů, financování širokého přístupu k VŠ vzdělávání
- nové politické souřadnice evropského projektu
- rostoucí konkurence mezi institucemi
- větší divergence reforem na národní úrovni, hledání specifických řešení
- významné propojení boloňského procesu s EU politikou
- omezená ochota k novým společným evropským řešením
- nové nástroje přijímány rezervovaně

Reforma vysokých škol v ČR v evropských souvislostech: universitas semper reformanda et semper reformans

- novela zákona o vysokých školách formována více duchem první boloňské dekády než evropským vývojem po roce 2010
- řada změn se pravděpodobně uskutečňuje na institucionální úrovni i bez legislativního ukotvení, někdy i jako nezamýšlený důsledek jiných politik: diverzifikace studijních cest, profesionalizace řízení vysokých škol, nové technologické výzvy
- neformální vliv evropských řešení, imitace zahraničních příkladů dobré praxe

Děkuji Vám za pozornost!

Petr Černíkovský
MŠMT

petr.cernikovsky@msmt.cz